

Motion till riksdagen 2025/26:3878

av **Ciczie Weidby m.fl. (V)**

med anledning av skr. 2025/26:72 Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en lämplig aktör bör ges i uppdrag att ta fram kunskap om, analysera och utvärdera hur arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser påverkar arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga bör ses över för att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls, och för att se om den nuvarande taknivån i lönebidragen är ändamålsenlig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen lyfter i sin skrivelse de effektivitetsbrister som finns i Arbetsförmedlingens arbete med stöd till personer med funktionsnedsättning. Man menar att regeringens styrning på området inte varit tillräckligt effektiv. Var tionde person som är inskriven på Arbetsförmedlingen får vänta över tre år på att få sin funktionsnedsättning identifierad, och många av de som fått sin funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga identifierad saknar också insatser eller aktiviteter. Granskningen visar på en försämring över tid.

Att ha ett arbete och egen försörjning stärker individens möjlighet att tillgodose andra rättigheter, t.ex. rätten till en skälig levnadsstandard, bostad och social trygghet.

Vänsterpartiet vill förbättra förutsättningarna på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning och skapa ett rymligare, mer inkluderande arbetsliv där den enskilde ges möjlighet att få ett jobb utifrån sina förmågor och förutsättningar. Det kräver en mängd åtgärder.

Den omfattande reformeringen av Arbetsförmedlingen har varit minst sagt olycklig. Det står klart att myndigheten med nuvarande förutsättningar inte klarar av sitt uppdrag – att förmedla arbete till människor som är arbetslösa. Insatserna för de med funktionsnedsättning är också ofta korta, splittrade eller svåråtkomliga. Under den senaste tiden har mycket oroande rapporter om Arbetsförmedlingens insats ”Steg till arbete”, som bland annat riktar sig till personer med funktionsnedsättning, kommit. Insatsen har tillhandahållits av privata aktörer, upphandlade av Arbetsförmedlingen, och situationen för dem i programmet har beskrivits som ”ett vuxendagis” och ”elefantkyrkogård”. Det här är ett exempel på de brister som nu finns i arbetsmarknadspolitiken. För att komma till rätta med Arbetsförmedlingens brister krävs åtgärder på både lång och kort sikt.

I regeringens svar till Riksrevisionen pekar man på att regeringen har beslutat om en strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken, och man pekar också på ett antal andra insatser och ökade medel till Arbetsförmedlingen, vilket är bra men långtifrån tillräckligt. Riksrevisionens rapport pekar på mycket stora systematiska problem, och det är oroande att regeringen väljer att inte göra mer. Regeringens arbetsmarknadspolitik brister på område efter område. Samtidigt som det råder massarbetslöshet lyser reformerna med sin frånvaro, och pengarna läggs i stället på att sänka skatter för de rikaste samtidigt som man fortsätter sina kaosprivatiseringar av bland annat Arbetsförmedlingen, vilket slår brett. Det blir dock tydligt i Riksrevisionens rapport att de redan utsatta lämnas i en ännu mer utsatt position. Riksrevisionens påpekanden borde därför prioriteras. Vänsterpartiet menar att regeringen i högre utsträckning borde hörsamma de rekommendationer som Riksrevisionen ger.

En lämplig aktör bör ges i uppdrag att ta fram kunskap om, analysera och utvärdera hur arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser påverkar arbetsmarknadssituationen för personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga bör ses över för att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls och för att se om den nuvarande taknivån i lönebidragen är ändamålsenlig. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Ciczie Weidby (V)

Nadja Awad (V)

Isabell Mixter (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Malcolm Momodou Jallow (V)